

44. Kto bol svätý Pavol? Ako odovzdával Ježišovo učenie?

Štyridsiataštvrtá z 54 otázok o Ježišovi Kristovi a Cirkvi, na ktoré odpovedá tím profesorov histórie a teológie z Navarskej univerzity.

14.12.2023

Meno Pavol je grécky variant mena Šavol (Saul). Bol to muž židovskej národnosti aj vierovyznania, pochádzal z Tarzu v Cilícii, mesta na

juhovýchode dnešného Turecka, kde žil v 1. storočí po Kristovi. Pavol bol teda súčasníkom Ježiša Nazaretského, hoci sa počas jeho života pravdepodobne nestretli.

Šavol z Tarzu bol vzdelaný vo farizejstve, jednej z frakcií judaizmu 1. storočia. Ako sám rozpráva v jednom zo svojich spisov, v Liste Galaťanom, jeho zápal pre judaizmus ho viedol k prenasledovaniu rodiacej sa skupiny kresťanov (Gal 1, 13-14), ktorých považoval za odporcov čistoty židovského náboženstva, až kým sa mu jedného dňa na ceste do Damasku nezjavil sám Ježiš a nepovolal ho, aby ho nasledoval, ako to predtým urobil s apoštolmi. Šavol na toto volanie odpovedal tým, že sa dal pokrstiť a zasvätil svoj život šíreniu evanjelia Ježiša Krista (Sk 26, 4-18).

Pavlovo obrátenie je jedným z kľúčových momentov jeho života a

práve vtedy začína chápať, čo je Cirkev ako Kristovo telo: prenasledovať kresťana znamená prenasledovať samotného Krista. V tom istom úryvku sa Ježiš predstavuje ako „vzkriesený“, čo je stav, ktorý čaká každého človeka po smrti, ak verne nasleduje Ježiša; a tiež ako „Pán“, čím zdôrazňuje svoju prirodzenú povahu, keďže slovo „pán“, kyrie, sa v gréckej Biblii používa pre samého Boha. Môžeme teda povedať, že Pavol prijal evanjelium, ktoré mal hlásať, od samotného Ježiša, hoci neskôr s pomocou milosti a vlastnej reflexie dokázal z tohto prvotného svetla vyvodiť mnohé zásadné dôsledky evanjelia. Jednak pre lepšie pochopenie božského tajomstva, jednak pre jeho vplyv na podmienky života a konanie ľudí bez viery v Krista a s vierou v Krista.

Pri svojom obrátení sa Pavol predstavuje ako prorok, ktorý dostal

veľmi konkrétne poslanie. Ako sa píše v inej knihe Nového zákona, v Skutkoch apoštolov, Pán povedal Ananiášovi, ktorý mal Pavla pokrstiť: „Len choď, lebo jeho som si vyvolil za nádobu, aby zanesol moje meno pohanom aj kráľom i synom Izraela; a ja mu ukážem, koľko musí trpieť pre moje meno“ (Sk 9, 15 - 16). Pán tiež povedal Pavlovi: „Ja som Ježiš, ktorého ty prenasleduješ. Ale vstaň a stoj na nohách; lebo som sa ti na to zjavil, aby som ťa ustanovil za služobníka a svedka toho, čo si videl, i toho, čo ti ešte zjavím. Budem ťa chrániť pred ľuďom aj pred pohanmi, ku ktorým ťa posielam otvoriť im oči, aby sa od tmy obrátili k svetlu a od satanovej moci k Bohu, a tak dosiahli odpustenie hriechov a podiel medzi posvätenými vierou vo mňa“ (Sk 26, 15-18).

Aby mohol plniť svoje poslanie a hlásať cestu spásy, svätý Pavol podnikal apoštolské cesty a všade,

kam prišiel, zakladal a posilňoval kresťanské spoločenstvá v rôznych provinciách Rímskej ríše: v Galícii, Ázii, Macedónsku, Achájsku atď. Spisy Nového zákona predstavujú Pavla ako spisovateľa a kazateľa. Keď Pavol niekam išiel, navštívil synagógu, miesto stretávania Židov, a tam hlásal evanjelium. Neskôr prichádzal za pohanmi, teda za nežidmi.

Po odchode z niektorých miest, buď preto, lebo zanechal svoje kázne nedokončené, alebo aby odpovedal na otázky, ktoré mu z týchto komunít poslali, sa pustil do písania listov, ktoré boli čoskoro v miestnych cirkvách prijaté s veľkou úctou. Písal listy spoločenstvám aj jednotlivcom. Nový zákon nám poskytuje 14 listov, ktoré Pavol napísal: List Rimanom, dva listy Korinťanom, List Galaťanom, List Efezanom, List Filipanom, List Kolosanom, dva listy Solúnčanom, dva listy Timotejovi,

List Títovi, List Filemonovi a List Hebrejom. Hoci dátum vzniku nie je ľahké určiť, možno povedať, že väčšina týchto listov bola napísaná v priebehu desiatich rokov, od roku 50 do roku 60 po Kristovi.

Ústredným bodom Pavlovho posolstva je postava Krista, to, čo urobil pre spásu ľudí. Vykúpenie uskutočnené Kristom, ktorého dielo je úzko spojené s dielom Otca a Ducha, znamená zásadný obrat pre človeka a pre jeho vzťah so samotným Bohom. Pred vykúpením žil človek v hriechu a neustále sa vzdaloval od Boha; teraz je to však Pán, Kyrios, ktorý bol vzkriesený a zvíťazil nad smrťou a hriechom a ktorý tvorí jedno telo s tými, ktorí uverili a prijali krst. V tomto zmysle je kľúčom k pochopeniu Pavlovej teológie myšlienka obrátenia (metanoia) ako krok od nevedomosti k viere, od Mojžišovho zákona k

zákonu Kristovmu, od hriechu k
milosti.

Juan Luis Caballero

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/sk-sk/article/44-kto-bol-
svaty-pavol-ako-odovzdavat-jezisovo-
ucenie/](https://dev.opusdei.org/sk-sk/article/44-kto-bol-svaty-pavol-ako-odovzdavat-jezisovo-ucenie/) (10.08.2025)